

Afstemning

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-tragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 41: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse. Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj). (Fremsat 27/10 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Britta Schall Holberg (V):

Dette første lovforslag af to i denne folketings-samling om tildeling af dansk indfødsret og dansk statsborgerskab omfatter 2.847 voksne og ca. 2.074 børn.

Jeg sad og kiggede på, hvem der får statsbor-gerskab, hvis dette lovforslag bliver vedtaget, og det havde jeg egentlig lyst til at fortælle lidt om, for bag tallene gemmer sig nemlig bl.a. 155 fra Jugoslavien, 247 fra Irak, 377 fra Bosnien-Her-cegovina, 371 fra Somalia, 242 fra Tyrkiet og 18 fra USA.

Men det tæller også 25 fra Storbritannien, 3 fra Sverige, 2 fra Norge, 46 fra Thailand, 54 fra Vietnam, 48 fra Polen, 31 fra de baltiske lande, 25 fra Storbritannien, 17 fra Ukraine, 55 fra Den Russiske Føderation, 10 fra Egypten, 19 fra Bra-silien, 50 fra Kina, 16 fra Israel, 5 fra Italien og 3 fra Island, og så er der flere endnu; det vil den, der kan regne sammen, se.

Jeg nævner disse tal, fordi det har slået mig, hvor vidt forgrenede vejene er for mennesker, der søger dansk statsborgerskab. Billedet er alt-så ikke helt så entydigt, som det ofte fremstår i debatten. Det havde jeg faktisk bare lyst til at nævne her.

Venstre støtter i øvrigt forslaget.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu synes jeg altid, at det er meget positivt, at vi ved de her behandlinger er i stand til at give en

lang række mennesker dansk statsborgerskab. Men vi har jo nogle problemer i den måde, Fol-ketinget behandler spørgsmålet om dansk stats-borgerskab på, i og med at der er et flertal i Ind-fødsretsudvalget, som gang på gang kommer med opstramninger, der gør, at rigtig, rigtig mange mennesker får afslag på dansk indføds-ret og dermed afslag på muligheden for at være en del af det demokratiske Danmark og deltage i den demokratiske proces.

Det seneste, der er kommet frem, er, så vidt jeg har forstået, at man vil til at stille krav om, at folk skal have haft arbejde i – det er det, jeg har hørt – 4 ud af de sidste 5 år for at kunne få stats-borgerskab.

Jeg vil bare høre Venstres ordfører, om det er rigtigt, at det nu skal til at være en betingelse for at få statsborgerskab i det her land, at man har haft arbejde i 4 ud af de sidste 5 år. Er det det, der ligger på tegnebrættet for fremtiden?

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Jeg kan forstå, at hr. Jørgen Arbo-Bæhr har hørt radioavis i morges, og jeg kan bekræfte, at der er drøftelser i gang i ministeriet, men jeg kan selv-følgelig overhovedet ikke herfra fortælle, hvad drøftelserne handler om.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er øjensynligt sådan, at nogle af de menne-sker, som har det sværest i det danske samfund, har boet her i mange år, men måske har nogle problemer. Jeg vil så spørge Venstres ordfører, om ikke det vækker en vis bekymring, hvis man siger til dem: Desværre, I kan ikke få et dansk statsborgerskab, I kan ikke få retten til f.eks. at stemme til folketingsvalg, I er ikke rigtig en del af det danske samfund.

Kan det ikke bekymre, hvad det kan medføre af isolation og modsætninger i det danske sam-fund, hvis man forfølger den linje?

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Jamen der er heller ikke nogen, der siger, at no-gen forfølger den linje. Det, der er til drøftelse, er jo, at udvalget ud fra den enkelte sag, som kommer til drøftelse med hensyn til dispensa-tioner, kan drøfte, om udvalget synes, at det er rimeligt eller ikke rimeligt at give dette eller hint menneske, som måske netop har de egenskaber,

som her bliver nævnt, statsborgerskab. Det er udvalgets suveræne afgørelse.

Desuden er det bl.a. også den problemstilling, vi sidder og drøfter hos ministeren i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det er jo spændende at høre om de her drøftelser. Der kan man sige, at Det Radikale Venstre er stillet i en endnu mere speciel situation, end Socialdemokraterne har været for nylig. Vi risikerer hverken at forlade eller blive smidt ud, da vi ikke er inviteret.

Jeg kunne godt tænke mig at stille et mere teoretisk spørgsmål til fru Britta Schall Holberg. Mener hun, at der er brug for en opstramning af de regler, der i dag gælder for tildeling af dansk statsborgerskab? Og herunder: Mener fru Britta Schall Holberg, at der er brug for at stille krav til ansøgernes økonomiske formåen i forbindelse med ansøgning om dansk statsborgerskab?

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Der er, så vidt jeg husker, gået ca. 3 år siden det sidste, hvad skal man sige, grundlag for det, der bliver drøftet her, blev vedtaget. Derfor synes jeg, at der er ualmindelig god rimelighed i at se på, om de regler, der ligger i aftalen, er tidssvarende.

Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg ikke synes, at det kan være fuldstændig urimeligt, at man siger, at mennesker, som kommer hertil, i en vis forstand skal være selvforsørgende, hvad det så i øvrigt måtte betyde, for man kan jo også drøfte, hvad indhold der kan være i et sådant synspunkt.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Tak for svaret. Drøftelsen kan der selvfølgelig aldrig være noget galt med.

Med hensyn til de her økonomiske betingelser, man eventuelt vil stille til fremtidige ansøgninger, vil jeg bare høre, om fru Britta Schall Holberg over for mig kan bekræfte, at det ikke vil ændre på den økonomiske situation, der er for staten. Staten vil ikke spare nogen penge, da disse mennesker vil have fast opholdstilladelse, selv om de ikke får noget dansk statsborgerskab.

Så det er kun med hensyn til at nægte den enkelte statsborgerskab med medfølgende stemmeret og pas, at det får en konsekvens. Er det ikke korrekt forstået?

(Kort bemærkning).

Britta Schall Holberg (V):

Jeg synes, at det er vanskeligt for mig at svare på spørgsmålet, for jeg kan ikke stå her og forhandle med de enkelte medlemmer af Folketinget.

Det synes jeg vi skal lade foregå hos ministeren og se, hvad der kommer ud af de drøftelser. Så kan vi tage diskussionen bagefter.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, hr. Henrik Sass Larsen.

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg kan også på Socialdemokraternes vegne tilslutte mig forslaget. Vi har et stort antal mennesker, som opfylder betingelserne for at få dansk indfødsret, som bl.a. har gjort sig umage med det danske sprog, alt sammen gode skridt på vejen til at få integrationen til at virke i det danske samfund.

Vi kan altså tilslutte os forslaget for de 2.847 voksne og 2.074 børn og ønsker dem alle sammen tillykke med at komme ind i det danske samfund som fuldgyldige borgere.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Først og fremmest vil jeg selvfølgelig gerne byde velkommen til hr. Henrik Sass Larsen i arbejdet med dansk indfødsret. Derfor kunne det også godt være rart lige at få et lille indblik i ordføreren indstilling til, hvordan det fungerer med hensyn til tildeling af dansk indfødsret.

Kl. 15.45

Det er jo sådan, at der efter sidste valg er sket en opstramning af praksis med hensyn til at give f.eks. torturofre dispensation i forbindelse med manglende dansk kundskaber. Jeg kunne godt tænke mig at høre den socialdemokratiske ordfører, om han er tilhænger eller modstander af den opstramning af praksis, der er sket efter valget i februar måned.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Vi står selvfølgelig fast på de aftaler, vi har indgået i forbindelse med det arbejde, der har ligget i Indfødsretsudvalget, og dermed også den ændring af praksis. Vi har også tidligere haft lejlighed til at følge arbejdet i Indfødsretsudvalget. Der har tit og ofte været grund til at foretage justeringer i den praksis, der bliver anvendt, og

det kan der også være fremover. Og vi vil selvfølgelig støtte de ændringer, der måtte komme.

Jeg er ikke enig i spørgerens vurdering af, at vi har gjort det vanskeligere for lige præcis torturofre at få mulighed for at få dansk indfødsret.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu havde vi jo altså i dag besøg i Indfødsretsudvalget af Rehabiliteringscentret for Torturofre, som kunne bevidne, at det siden valget i februar 2005 er blevet sværere for torturofre at komme igennem det nåleøje, der hedder at få dansk indfødsret, på grund af den opstrammede praksis.

Jeg spørger bare, om det ikke er en noget utilstigtet virkning af den opstramning af praksis, at nogle mennesker, som i forvejen har store psykiske problemer, så også får det ekstra lille tryk nedad, der hedder, at vi ikke vil anerkende dem som rigtige danskere med de rettigheder, man nu har, når man er dansk statsborger.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Vores ærinde er ikke og bliver aldrig nogen sinde at forhindre folk, som er torturofre, i at få mulighed for at få dansk indfødsret, hvis det er det, man søger om. Det er ikke vores mål med det her. Vores mål er en retfærdig behandling af alle de ansøgninger, der måtte komme ind.

Nogle gange er der på baggrund af den praksis, der bliver ført, grund til at stramme op. Der er grund til at præcisere nogle steder, så det bliver så retfærdigt som overhovedet muligt. Det forstår jeg har været baggrunden for de ændringer, man har lavet hidtil. Dem står vi fast på, ligesom vi også fremover meget gerne og løbende kigger på, om der er behov for justeringer.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, hr. Jesper Langballe.

Jesper Langballe (DF):

De sorteste dage, jeg har oplevet her i Folketinget, har været dem, hvor der er blevet fremlagt og vedtaget sådan en bog som den her. Ikke sorte for mig selv personligt, men for landet.

Nu er der heldigvis lys forude. Men lad mig først sige, at under den seneste tids optrævelse af en international terrorcelle i Danmark blev der blandt de unge muslimske formodede terrorister anholdt en ung mand med dansk statsbor-

gerskab. Det er jo en oplysning, der fik det til at løbe koldt ned ad ryggen på en, selv om den egentlig ikke burde forbløffe nogen. Der er tale om en ung mand, som Danmark har taget imod og skænket det kosteligste, vi kan give et menneske udefra, nemlig at blive dansk statsborger og folketingsvælger. I ly heraf synes han at have planlagt enten herhjemme eller et andet sted i Europa at sprede død og ødelæggelse i Allahs navn med en selvmordsbombe.

Er det ikke med god grund, at man med en knugende følelse lader øjnene løbe ned over årets første indfødsretslov, over 117 sider med i alt 4.921, næsten 5.000 fremmede navne på nye statsborgere, og så tænker på, at den anholdte unge mand på et tidspunkt formentlig har stået i en tilsvarende bog med en tilsvarende indfødsretslov?

Vi må blankt erkende, at den sikkerhed, vi gerne vil have for loyalitet mod danskerne, mod Danmark, hos dem, der får dansk indfødsret, får vi aldrig nogen sinde. Det har jo vist sig, at de, der nu er anholdt og sigtet for terrorisme, ligesom de sigtede efter terrorbomberne i London er velfungerende, veltilpassede unge.

Kl. 15.50

Det er ikke elendige stakler. De er ikke, som indvandrerkonsulenter og radikale politikere plejer at forklare befolkningen, udstødte og stigmatiserede ofre for racisme. De er, hvis sigtelsen holder, troende fanatikere, fyldt med hjertets rene ondskab og i stand til at bluffe hele omverdenen. Og mod kynisk og bevidst forstillelse, løgnagtighed og illoyalitet kan vi ikke stille noget op, for vi hverken kan eller vil ransage statsborgerskabsansøgnernes hjerte og nyrer. Vi kan kræve løfte om loyalitet, andet og mere kan vi ikke og skal vi ikke, men vi kan da i det mindste sørge for, at der ikke på ny skal fremsættes et lovforslag i Folketinget med 5.000 navne på nye danske statsborgere, hvoraf en betragtelig del dårligt kan gøre sig forståeligt på dansk. Det er mennesker, der fremover kan stemme ved danske folketingsvalg uden at være i stand til at læse en dansk avis med udbytte, endsige vide bare en smule om historien, kulturen og samfundsforholdene i det land, hvis skæbne de fremover skal være medbestemmende om. Og det bliver jo ikke spor anderledes af, at det er torturofre, eller har været torturofre. Torturofre har brug for kærlig omsorg og pleje, men at være torturoffer kan dog aldrig nogen sinde være en særskilt kvalifikation til at få dansk indfødsret.

Der er faktisk lys for enden af den meget lange tunnel, vi har gennemvandet, og der er, vil jeg føje til, håb om, at Dansk Folkeparti vil kunne stemme for de fremtidige indfødsretslove. Alt tegner til enighed mellem regeringspartierne og Dansk Folkeparti om, at denne danskprøve, der giver adgang til indfødsret, skal være på et ordentligt niveau og ledsages af en prøve i almen viden om tankesættet i det land, hvis statsborgere ansøgerne vil være.

Alt tyder på, at vi ikke igen skal se 5.000 nye statsborgere, hvoraf måske størsteparten ikke kan tale dansk, og at speciallægeerklæringer for psykiske lidelser nok skal udløse en god og kærlig behandling, men ikke mere gælde som kvalifikation til at kunne stemme ved valghandling, som man ikke forstår en lyd af. Kort sagt tyder alt på, at vi ikke mere skal opbygge et potentielt vælgerkorps, der er til fals for den politiske charlatan eller slyngel, ja, måske til fals for en velbegavet og kynisk terroristtype, der ikke selv har nogen sprogsproblemer.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to, der har indtegnet sig for korte bemærkninger, og den første er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Ordføreren talte om sorte dage. Vi andre kunne måske fristes til at tale om sort tale. Jeg synes i hvert fald, at der faldt nogle meget interessante bemærkninger her. Der er i hvert fald to ting, jeg godt vil spørge ind til.

Den ene ting var, at hr. Jesper Langballe nævnte, at Dansk Folkeparti ikke kunne forestille sig at give dansk statsborgerskab eller indfødsret til folk, som ikke kunne sætte sig ind eller forstå tankesættet her i landet. Det synes jeg var en meget interessant bemærkning, for hvad er det for et tankesæt, vi har her i landet? Er det det sæt, der kommer, når man tager hr. Jørgen Arbo-Bæhrs holdninger, hr. Jesper Langballes holdninger og undertegnede holdninger plus millioner af andre menneskers holdninger og roder dem sammen, eller er det de holdninger, som hr. Jesper Langballe og Dansk Folkeparti repræsenterer, der blev tænkt på? Det var den ene ting.

Den anden ting er: Kan hr. Jesper Langballe forklare, om Dansk Folkeparti kunne finde på at stemme for en dispensation fra sprogskravet på

et møde i Folketingets Indfødsretsudvalg? Jeg beder bare om et ja eller et nej.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Lad mig først sige, at det jo er ganske tydeligt, at hr. Simon Emil Ammitzbøll betragter landet som sådan en disparat masse, som man vil kunne beskrive ved at putte hr. Simon Emil Ammitzbøll og hr. Jørgen Arbo-Bæhr og mig ned i en gryde og røre os sammen. Jeg tør slet ikke tænke på, hvad der vil komme ud af sådan en blanding. Den holdning, som simpelt hen har, vil jeg sige, ødelagt landet, indtil der politisk kom andre boller på suppen, er jo den fuldstændige uvidenhed om, at landet har en sammenhængskraft, som er historisk betinget. Og det er ikke en sammenrøring af hr. Simon Ammitzbøll og hr. Arbo-Bæhr og mig, men det er det danske folks historie eller erfaringer igennem årene, som simpelt hen har efterladt et tankesæt, som er grundlaget for, hvordan vi indretter os her.

Kl. 15.55

Derfor skal disse indfødsretsansøgere for at få indfødsret vide noget nødtørftigt om landets historie. De skal kende lidt til grundloven. De skal også vide, hvad der historisk ligger bag ved den.

Og så var der et spørgsmål til, men det når jeg ikke.

Formanden:

Nej, men hr. Ammitzbøll får mulighed igen. Værsgo.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jo tak. Jeg ved næsten ikke, hvor jeg skal begynde. Hr. Jesper Langballe talte om sammenhængskraft, og så kunne man måske spørge, om det ikke var en god idé at starte med grundlaget for en ordentlig integration, så vi ikke kun historisk, men også fremadrettet har mulighed for ordentlig sammenhængskraft i det danske samfund.

Så var hr. Jesper Langballe i sin oprindelige tale meget inde på risikoen for terrorister og for terror, og jeg tror, alle her i Folketinget tager kraftigt afstand fra netop terror. Men mener hr. Jesper Langballe virkelig, at den historiske viden, som han vil teste ansøgerne for, giver mindre risiko for terror?

Giver det mindre risiko for terror, hvis man husker 1536, 1849, 1864 eller den 23. august 1943, som jeg forstår Dansk Folkeparti nu vil til

at have som flagdag? Eller er det måske den 20. november 2001, som hr. Jesper Langballe gerne vil have at de stakkels ansøgere skal kunne?

Vil det virkelig mindske risikoen for terrorisme i Danmark? Det tror jeg ikke det vil. Men hr. Jesper Langballe kan måske forklare os noget andet, eller måske komme med endnu flere spændende årstal.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Nej, hvis hr. Simon Ammitzbøll havde hørt efter, hvad jeg sagde, så havde han også kendt svaret. Jeg sagde udtrykkeligt, at der ikke er nogen sikkerhed mod terrorisme. Der er ikke nogen sikkerhed for, at folk, som er så fyldt med hjertets rene ondskab, ikke forstiller sig og er illoyale trods løfte om det modsatte.

Men der, hvor vi kan sætte ind, er, hvor folk simpelt hen ikke forstår en pind dansk og dermed er til fals for en hvilken som helst slyngel, som de måske har et religiøst fællesskab med. Og den slyngel kunne så være en type som den velbegavede, kyniske terrorist, der ikke har nogen sprogproblemer.

Må jeg så til det første spørgsmål der – om man kunne tænke sig, at jeg nogen sinde ville stemme ja til en dispensation fra sprokravene – sige: Nej, det kan man næsten ikke tænke sig. Jeg vil dog sige, at der kunne være det tilfælde, at der er en familie, hvor hele familien har dansk indfødsret og dermed dansk pas, og så er der et retarderet barn, som ikke har det. I sådan et tilfælde ville jeg formentlig nok stemme ja.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu har jeg forstået på Dansk Folkepartis ordfører, at han grundlæggende mener, at det er en uskik, at flygtninge og indvandrere, der er kommet her til landet, har fået opholdstilladelse og har boet her i nogle år, bliver tildelt dansk statsborgerskab.

Så er det, jeg i de her tider, hvor vi jo har mange spørgsmål omkring integration eller mangel på samme, bare vil spørge Dansk Folkepartis ordfører, om han tror, at det er fremmede eller det modsatte for disse menneskers tilknytning til det danske samfund, at de får tildelt dansk statsborgerskab, får mulighed for at deltage i det demokratiske Danmark, f.eks. den borgerrettighed at kunne stemme til et folketingsvalg. Mener ordføreren, at det vil være fremmede eller det modsatte for deres tilknytning, at vi siger, at

vi gerne vil have, at disse mennesker bliver danske statsborgere?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg må sige, at indledningen med sådan et kort rids over, hvad det er, jeg mener, og hvad det er, jeg har givet udtryk for, synes jeg simpelt hen er så ubegavet, at jeg ikke kan forholde mig til den. At jeg skulle mene, at flygtninge eller indvandrere aldrig skal have dansk statsborgerskab, er totalt meningsløst.

Kl. 16.00

Men når hr. Arbo-Bæhr spørger, om jeg mener, at det er fremmede for integrationen, at man afslår en ansøgning om dansk statsborgerskab, så vil jeg sige: Spørgsmålet bygger på den forfærdelige misforståelse, som jeg synes man efterhånden dog har fået trængt noget tilbage, nemlig at det at tildele dansk indfødsret skulle være et integrationsmiddel.

Hvis det var tilfældet, skulle vi stå ved grænsen, eller hvor det nu er, fra dag et og udlevere dansk indfødsret: Værsgo, kære ven, ind i varmen, nu er du dansk folketingsvælger, og nu bliver du sikkert integreret, når du får det her stykke papir. Nej! Indfødsretten er et integrationsmiddel, ikke et middel. Indfødsret er noget, man skal have den dag, hvor man virkelig er blevet dansk, det er ikke et middel til at blive det.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Så vil jeg godt prøve at gøre det endnu mere klart: Tror hr. Jesper Langballe, at en, der er kommet her til landet, har fået opholdstilladelse og har boet her i nogle år, vil blive glad for og føle sig anerkendt ved at få dansk statsborgerskab eller det modsatte ved at få afslag på ansøgning om dansk statsborgerskab? Vil hr. Jesper Langballe fuldstændig se bort fra, at der findes nogle mennesker, som siger: Ja, nu er jeg blevet anerkendt, jeg er glad, jeg kan deltage i det demokratiske Danmark, det land, hvor jeg bor? Eller tror hr. Jesper Langballe, at det er fuldstændig ligegyldigt for de her personer?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Nu sidder vi ikke i Indfødsretsudvalget eller i Folketinget for den sags skyld med det formål sådan at være julemænd, der skal sprede glæde og lykke og så tage temperaturen bagefter på den glæde og lykke. Vi sidder her for at tjene

landet. Husk på, at det at tildele indfødsret ved lov jo er en begrænsning – og sådan har grundlovsfædrene tænkt det.

Den diskussion havde vi i dag i udvalget i forbindelse med modtagelsen af en deputation fra Rehabiliteringscenter for Torturofre – den diskussion skal jeg ikke referere – men den drejede sig om dette: Er det at tildele dansk indfødsret et terapeutisk middel, som man skal bruge over for folk med psykiske lidelser for at helbrede dem? Nej, det mener jeg ikke det er. Disse mennesker skal have den kærligste og bedste omsorg og behandling, de overhovedet kan få, men man kan altså leve fint og lykkeligt uden indfødsret.

En af mine bedste venner er indvandrer, jugoslav, og hun taler bedre dansk end nogen af os, der er til stede her. Hun deltager i de politiske debatter, og hun er utrolig belæst, også hvad angår dansk litteratur. Hun har ikke dansk indfødsret og ønsker ikke at have det. Hun deltager i de politiske debatter, men det med at sætte et kryds kan hun altså godt undvære. Værre er det ikke.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg studsede over, at hr. Jesper Langballe udråbte det til at være de sorteste dage i Folketinget, når det her lovforslag behandles og vedtages. Det underer mig lidt, for jeg forstår, at hr. Jesper Langballe holder indfødsretten og statsborgerskabet meget kært. Jeg synes jo egentlig, at det er en glædelig begivenhed, når folk ønsker at blive en del af det danske samfund på en sådan måde, at de opgiver deres hidtidige statsborgerskab til fordel for et dansk statsborgerskab. Derfor synes jeg egentlig, at hr. Jesper Langballe sammen med dem burde glæde sig over, at de nu regnes til det danske folk, frem for at stå og udråbe det til en sort dag, netop når man nu taler om, at indfødsret bør være et mål for integrationen, hvad jeg er meget enig med hr. Jesper Langballe i.

Men når det så er sagt, vil jeg gerne bore i det svar, som hr. Simon Emil Ammitzbøll fik for et øjeblik siden. Er det sådan at forstå, at det er Dansk Folkepartis holdning, at der, når vi diskuterer indfødsret bl.a. til folk, der er psykisk syge, skal tages særlige hensyn? Var det sådan, svaret til hr. Simon Emil Ammitzbøll skulle forstås? (*Jesper Langballe* (DF): Lige en gang til, det sidste). At der skal tages særligt hensyn i forbindelse med sagsbehandlingen, når det gælder ind-

fødsret til folk, der er psykisk syge? Det var sådan, jeg forstod svaret til hr. Simon Emil Ammitzbøll, altså eksemplet med barnet, der var retarderet.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Lige en kommentar til det første: Nej, jeg glæder mig heller ikke, hvis jeg får at vide, at nu er der en række mennesker, der har bestået den medicinske embedseksamen ved det medicinske fakultet uden at kende forskel på en lillefinger og en blindtarm. Det vil jeg overhovedet ikke glæde mig over. Og på det område starter man jo i øvrigt heller ikke med at uddele eksamensbeviset for derefter at sige: Nu skal du lære noget om det her og integreres i faget.

Kl. 16.05

Det, jeg siger om psykisk syge, og det gælder også fysisk syge, for der er for mig ikke forskel på psykisk og fysisk syge, er: Syge mennesker skal behandles så godt, som de overhovedet kan blive det. Sultne mennesker skal have mad. Tørstige mennesker skal have noget at drikke. Men hvad i alverden skal de have indfødsret for? Det har jeg svært ved at forstå.

Hvorfor skulle det være en borgerlig rettinghed, som sådan skal bruges til at hjælpe med at kurere folks sygdomme? Det synes jeg er begrebsforvirring. Det afgørende er for mig ikke, om de har udvist god vilje, det afgørende er alene, at de kan dansk.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det, som hr. Jesper Langballe svarede til hr. Simon Emil Ammitzbøll, var jo netop, at der i forbindelse med de sprogkrav, som Dansk Folkeparti ønsker at indføre, kunne tages hensyn bl.a. til folk, der havde en psykisk lidelse, hvis de var en del af en større familie osv.

Derfor må jeg bare gentage mit spørgsmål: Skulle det ikke forstås sådan, at også Dansk Folkeparti er opmærksom på, at selv hvis man fik lov til at indføre nye strenge krav, så ville der være personer, til hvem det kunne være relevant at tage særlige hensyn, herunder psykisk syge? Der kunne altså være nogle, som det af den ene eller anden årsag kunne være ganske fremmende at give dansk indfødsret, måske fordi resten af familien havde det, men som ikke kunne leve op til de høje krav, som hr. Jesper Langballe ønsker at stille, på grund af deres psykiske sygdom? Er det ikke et rimeligt hensyn at tage til

folk, at man tager hånd om de svageste og sikrer, at de bliver ligestillede f.eks. med resten af deres familie? Var det ikke sådan, svaret skulle forstås?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil lige gøre opmærksom på, som fru Britta Schall Holberg også var inde på, at der jo ikke her er tale om, at vi vedtager en lov – men sådan er det på alle andre områder – og så overlader vi til administrationen at forvalte den lov.

Ifølge grundloven gives indfødsret ved lov. Ethvert menneske, der søger indfødsret, bliver for så vidt en lov. Derfor er det til stadighed Indfødsretsudvalget, der skønner i det enkelte tilfælde, hvor administrationen er den mindste smule i tvivl om, hvad lovgiverne vil mene. Her skønner vi selv, og der er ingen, hverken flertallet eller mindretallet, der i Indfødsretsudvalget fremover bliver frataget den ret til at skønne, den pligt til at skønne.

Det, jeg sagde til hr. Simon Emil Ammitzbøll, var, at jeg kunne forestille mig et eksempel, hvor en hel familie havde dansk indfødsret og dermed dansk pas, og så var der et retarderet barn, der ikke kunne komme på passet eller ikke kunne få sit eget pas. I sådan et tilfælde ville jeg synes, at det var rimeligt. Det er ikke af hensyn til den psykisk syge, det er af hensyn til den samlede familie. Jeg blev spurgt, om der var et tilfælde, hvor det kunne tænkes, at jeg selv ville være med til at dispensere fra sprogkravet: Ja, i sådan et tilfælde, kunne det godt tænkes.

Formanden:

Tak til hr. Jesper Langballe. Så er det hr. Allan Niebuhr som ordfører.

Allan Niebuhr (KF):

Jeg skal prøve at få det lidt ned på jorden igen.

Jeg skal indledningsvis anbefale, at lovforslagets indhold nyder fremme. Jeg vil godt her fra starten rose hr. Henrik Sass Larsen og hans parti for, at de har været med til et seriøst arbejde i Indfødsretsudvalget i hele perioden. Det har været rart at have et godt midtersøgende grundlag at træffe sine afgørelser på, især i dispensationssagerne.

Når jeg lægger tryk på det sidste, er det, fordi jeg siger, at det her for mig ikke er nogen sort dag. Vi skal huske på, at der her er tale om tildeling af dansk statsborgerskab til en lang række personer, som for de flestes vedkommende har

boet i Danmark i en lang årrække, og som hver især lever op til de krav, der stilles til de pågældendes sprogkundskaber, og at de hver for sig har integreret sig i det danske samfund.

Enkelte personer, der er anført i det lovforslag, vi her har med at gøre, har fået dispensation i Indfødsretsudvalget, idet de af forskellige årsager ikke har været i stand til at opfylde de krav, der er anført i cirkulæret.

Det har været udvalgets klare holdning, at sprogkravet er vægtet meget højt, idet vi bl.a. ser det som bydende nødvendigt, at kendskab til det danske sprog er en klar forudsætning for at kunne integreres i samfundet. Der har derfor også været bred politisk opbakning til den linje, der har været anlagt i udvalget, hvilket har betydet, at antallet af dispensationssager er faldet. Der er ikke tale om en hetz mod ansøgere – sådan som nogle har anført – men et klart ønske om, at de, der får dansk statsborgerskab, også skal være klar til at tage de muligheder og pligter op, som følger med optagelsen.

Vi stiller ikke spørgsmål om ansøgernes ret til at opholde sig og leve i det danske samfund, men vi fastholder, at der med det danske pas følger en forventning fra samfundet om, at vi har fået en ny dansk statsborger, der lever i og forstår det danske samfund og dets spilleregler.

Kl. 16.10

Jeg skal på den baggrund oplyse, at vi Konservative kan tiltræde forslaget, som det nu foreligger, og at vi anbefaler, at de i lovforslaget omhandlede personer får ret til dansk statsborgerskab, og vi indstiller det derfor til den videre behandling.

Formanden:

Ja tak. Der er et par korte bemærkninger til ordføreren, først fra hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre den konservative ordfører, om han er enig i de udtalelser, som hr. Søren Krarup fra Dansk Folkeparti er kommet med om hele det her spørgsmål om krav til arbejde, hvor han siger, at vi jo ikke kan give dansk statsborgerskab til bistandsklienter. Hvis det er sådan, at hr. Allan Niebuhr er enig i det, gælder det så også andre grupper, som står uden for arbejdsmarkedet – førtidspensionister, og hvad vi ellers kunne forestille os? Jeg ville godt høre, om hr. Allan Niebuhr er enig i de betragtninger eller ej.

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil sige, at det er rigtigt derhen, at der foregår forhandlinger i øjeblikket om, hvordan vi skal tilpasse dispensationssager og indfødsret i det hele taget. Jeg synes, at der lægges utrolig meget vægt på dispensationssagerne i øjeblikket, men vi skal huske på, at langt, langt størstedelen af ansøgerne altså uproblematisk kommer på det her lovforslag.

Når det er sagt, så har jeg også læst aviser og læst om, hvad der eventuelt kunne indeholdes i de forhandlinger, der foregår i øjeblikket. Men jeg må holde fast i, at forhandlingerne, der foregår, og som endnu ikke er offentliggjort og endnu ikke er forelagt alle partier, synes jeg ikke at vi skal begynde at forhandle her fra talerstolen.

Jeg synes i øvrigt, at alle mennesker er ligeværdige, uanset om de er bistandsklienter eller de er i arbejde eller de er under uddannelse, så der er mange måder at definere det at være selvforsørgende på.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg er faktisk glad for det sidste, hr. Allan Niebuhr sagde, for det må så betyde, at der ikke kan stilles krav til, om man har arbejde eller ej, når det gælder, om man kan få dansk statsborgerskab. Jeg spørger ikke til nogen forhandlinger, jeg spørger til den konservative ordførers holdning:

Er det den konservative ordførers holdning, at bistandsklienter godt kan få dansk statsborgerskab, at førtidspensionister godt kan få dansk statsborgerskab, hvis de i øvrigt opfylder de krav, som der er på nuværende tidspunkt i lov om indfødsrets meddelelse?

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Der kan lægges mange definitioner til grund, hvis vi skal snakke om forsørgelse eller selvforsørgelse. En pensionist er vel i og for sig også selvforsørgende. En pensionist har jo fået en bevilling som følge af, at den pågældende af en eller anden årsag ikke er i stand til at arbejde, så den pågældende er i min definition også selvforsørgende. En person under uddannelse er efter mine begreber også selvforsørgende. Så der er mange forskellige måder at definere det på.

Men jeg vil ikke gå dybere ind i det her, så længe der foregår forhandlinger om, hvad det fremtidige indfødsretsudvalgsarbejde skal være.

De forhandlinger vil jeg afvente. Det vil vi drøfte partierne imellem, og så vil vi derfra tage vores udgangspunkt. Men stadig væk: Mit udgangspunkt er, at alle mennesker er ligeværdige.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg tror faktisk, at ordførers svar til hr. Jørgen Arbo-Bæhr vil blive noget af det mest spændende i denne her debat i dag – faktisk dagens højdepunkt, tror jeg allerede nu jeg vil være i stand til at forudse.

Der er nemlig mange måder at være selvforsørgende på, fik ordføreren sagt, lige efter at han havde nævnt, at bistandsklienter, uddannelsessøgende og pensionister var i denne gruppe.

Jeg kom faktisk til at tænke på, at jeg hellere vil stille det modsatte spørgsmål af hr. Jørgen Arbo-Bæhrs: Kan hr. Allan Niebuhr overhovedet komme i tanker om nogen, som han vil definere som ikke-selvforsørgende?

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Jeg vil stadig væk fastholde, at spørgsmålet om, hvorvidt man skal være selvforsørgende eller ej, vil vi lade stå åbent i de forhandlinger, der skal pågå om det fremtidige indfødsretsudvalgsarbejde. Derfor, uanset hvordan man vender og drejer det, om man skal køre forlæns eller man skal køre baglæns, vil jeg ikke gå ind i en definition af, hvilke mennesker der skal kunne få dansk indfødsret, og hvem der ikke skal.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg må så konkludere, at hr. Allan Niebuhr har defineret størstedelen af de mennesker, der endnu ikke har dansk indfødsret, som selvforsørgende, mens vi stadig ikke kunne få at vide, hvad det er for en lille del, der åbenbart ikke er selvforsørgende.

Kl. 16.15

Men jeg vil godt bore lidt mere i det, selv om ordføreren gerne viger udenom. Og det handler om det her med muligheden for at få statsborgerskab eller indfødsret:

Når vi giver indfødsret, giver vi jo de sidste borgerrettigheder – stemmeretten og passet – som to vigtige elementer. Vil folk, som fratages muligheden for at få det, hvis man opstiller økonomiske kriterier, ikke bare blive sådan en slags demokratiske analfabeter i den globale verden, hvor de kommer til at bo i Danmark resten af

deres liv? De har ikke en chance, ikke en mulighed, især ikke hvis de er torturofre f.eks., for at få dansk statsborgerskab og dermed for at få fulde borgerrettigheder.

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll er helt ude på et sidespor lige nu, for jeg har hele tiden sagt, at der stadig væk skal være muligheder for, at syge mennesker også kan få dansk indfødsret.

Derfor er det jo klart, at hvis folk er syge og ikke kan udføre et stykke arbejde, skal de da ikke være udelukket fra, at de kan få dispensation og få dansk indfødsret. Så alene af den grund er det jo ikke rigtigt at sige, at det kun er folk, der er i arbejde, der kan få dansk indfødsret. Der skal stadig væk være mulighed for, at syge mennesker også er i stand til at få dansk indfødsret ved en selvstændig vurdering i udvalget.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, det var utrolig livsbekræftende, at den konservative ordfører fik sat det på plads.

Det, vi er lidt optaget af, er sådan set, hvem der ikke skal kunne få indfødsret af økonomiske årsager. Og der synes jeg måske nok, at svaret blafrer en lille smule i vinden, når vi altså har fået at vide, at både uddannelsessøgende og bistandsklienter i et eller andet omfang kan betragtes som selvforsørgende. Så kunne vi ikke bare sådan lige for forståelsens skyld og af pædagogiske hensyn få præciseret: Hvem er det, der ikke skal kunne få indfødsret af økonomiske årsager? Hvad er det for en gruppe, vi taler om?

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Jeg har overhovedet ikke nævnt her fra talerstolen, at der er nogle, der af økonomiske årsager ikke kan få dansk indfødsret. Det har været anført i pressen, og det er også blevet sagt hernede fra salen i dag, men jeg vil gerne fastholde, at så længe der pågår forhandlinger om, hvordan det fremtidige Indfødsretsudvalgs arbejde og indfødsretspolitikken skal være, kan jeg da ikke begynde med det. Så det er ikke fra min mund blevet udtalt, at der er nogle, der af økonomiske årsager ikke kan få dansk indfødsret. Det vil jeg gerne holde fast i.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det vil jeg godt lige have bekræftet: Der er altså ikke nogen, som af økonomiske årsager ikke skal kunne få dansk indfødsret. Er det den konservative opfattelse?

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Jeg sagde, at jeg her fra talerstolen ikke har udtalt mig om, hvorvidt der er nogle, der skal udelukkes af økonomiske årsager. Jeg har også sagt, at så længe de forhandlinger foregår, og så længe partierne ikke alle er involveret i det her, kan jeg ikke her begynde her at definere, hvad der skal være i, og hvad der skal være uden for aftalen. Jeg har bare sagt, at der fra min mund ikke er blevet snakket noget om, at der er nogle, der på nuværende tidspunkt er udelukket af økonomiske årsager.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Bare lige for en ordens skyld så vil jeg bede hr. Allan Niebuhr, om han ikke kunne bekræfte, hvad det egentlig er, der forhandles om. Det er jo ikke sådan, som når man i Folketinget skal lave en lovafale eller et lovforlig, men det, der forhandles om, er simpelt hen et aftalepapir imellem nogle partier, et såkaldt kontorcirculære – det er sådan et fuldstændig fjollet udtryk, for det har jo ikke noget med et cirkulære at gøre. Det er bare simpelt hen et aftalepapir mellem nogle partier, som altså udgør et flertal i Folketinget og dermed i Indfødsretsudvalget.

Det nævner jeg bare lige for at få det på det rene, at der ikke er tale om noget hemmelighedskræmmeri omkring noget fremtidig lovgivning.

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Det har hr. Jesper Langballe fuldstændig ret i. I øjeblikket arbejder vi ud fra et cirkulære fra 2002, som blev lavet på baggrund af en aftale mellem regeringspartierne og Dansk Folkeparti. Det viste sig så, at Dansk Folkeparti ikke til fulde var interesseret i at fortsætte arbejdet med det cirkulære, og derfor har der i lang tid været et samarbejde mellem regeringspartierne og Socialdemokratiet, der har været grundlaget for det arbejde, der er lavet omkring dansk indfødsret. Det er det cirkulære, der nu skal tilpasses

den virkelighed, som har været fungerende igennem den senere tid.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg takker for forklaringen og bekræftelsen, som jeg er fuldstændig tilfreds med.

Kl. 16.20

Derimod er jeg måske ikke helt tilfreds med den udlægning fra hr. Allan Niebuhr, at Dansk Folkeparti ikke var interesseret i at fortsætte samarbejdet. Sagen er jo den, at vi havde opdaget, at den aftale, vi havde truffet i maj 2002 om sprogprøver, ikke var blevet implementeret sådan, som faktisk alle var enige om at den skulle implementeres, hvilket den tidligere integrationsminister gav os ret i. Derfor kom der en kurre på tråden. Det var sandelig ikke, fordi vi ikke var interesserede i at fortsætte aftalen. Det var, fordi vi var interesserede i, at aftalen skulle overholdes.

(Kort bemærkning).

Allan Niebuhr (KF):

Jeg gav ikke nogen skylden for, at Dansk folkeparti ikke var med i det fulde arbejde. Jeg har bare konstateret, at historien jo viser, at Dansk Folkeparti stemmer imod loven her gang på gang, og derfor er det klart, at regeringen også er nødt til at have en samarbejdspartner, der er med til at stemme denne lov igennem. Ellers ville lovforslaget jo være håbløst i sin helhed. Så jeg har ikke givet nogen skylden eller sagt, hvem der har handlet forkert eller rigtigt i den her sag; jeg har bare konstateret, at sådan er historien.

Formanden:

Tak til hr. Allan Niebuhr. Vi går videre i ordførrækken, og så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

For ikke mange år siden var indfødsretsområdet et politikområde, som ikke skabte den store debat. Der var faktisk meget bred enighed i Folketinget hen over den politiske midte. I dag er der mere debat, der er flere krusninger. Reglerne er blevet strammet op: Gældende regler udsættes øjensynlig løbende for strammere fortolkninger, og i denne uge er vi gennem pressen blevet præsenteret for en række nye tanker om at indsnævre ansøgerfeltet til dansk indfødsret.

Jeg vil gerne advare imod en polarisering af det danske samfund. Jeg forstår ganske enkelt ikke, hvorfor der er nogle partier, der ønsker at stramme reglerne yderligere op. Det er heller ikke fremgået af den debat, vi har haft i dag indtil nu. Hvorfor er det, man ønsker at stramme op?

Det, der er brug for, er, at vi i stedet ser på, hvordan vi kan hjælpe de hårdest ramte torturofre med at få dispensation. Hvordan kan vi hjælpe nogle af dem, der ikke kan blive løsnet fra deres oprindelige statsborgerskab, med også at få dispensation?

Når man får dansk indfødsret, bliver man ligestillet med øvrige danske statsborgere: Man får fulde borgerrettigheder, man kan stemme til folketingsvalg, man får et pas. Når man ansøger om dansk indfødsret, er det et tegn på, at man ønsker at være en del af det danske samfund – det samfund, som man skal leve resten af sit liv i, hvad enten man får tildelt indfødsret eller ej. Der er tale om en anerkendelse af, at man er glad for det land, som man er kommet til, og som man allerede har fast opholdstilladelse i.

Helt grundlæggende ville Det Radikale Venstre have foretrukket, at sager om indfødsret fik en anden behandling end i dag. Vi mener, at sager om indfødsret burde behandles efter lovgivning og ikke efter et kontorcirkulære. Jeg skal undlade at tage den helt store grundlovsdiskussion op her i dag, men man kunne nok ændre lidt, sådan at der var langt færre af sagerne, der blev behandlet direkte af Folketingets Indfødsretsudvalg.

Det ved vi godt at der næppe er vilje til hos det store flertal i Folketinget, men vi tror på, at det ville give en mere ensartet behandling af sagerne, og det ville være et godt skridt på vejen til en bedre sagsbehandling. Og det er der brug for.

På tv og i aviser kan vi se, at der er torturofre, der ikke kan lære et skriftsprog eller måske slet ikke kan lære at tale dansk. De folk, som er blevet svigtet af umenneskelige regimer i deres oprindelseslande: Skulle vi ikke række hånden ud til dem og give dem fulde borgerrettigheder og anerkende dem som danske medborgere?

Jeg kan forstå på Rehabiliteringscentret for Torturofre, at de kan se, at der er færre af deres patienter, som kan få dispensation i 2005, end der var i 2004. Det synes jeg ikke det danske samfund kan være bekendt, og det ser ærlig talt ikke særlig kønt ud.

Kl. 16.25

Og så har jeg ikke engang fået nævnt forholdene vedrørende statsløse. Efter Det Radikale Venstres overbevisning er der overraskende få statsløse også i dette lovforslag i forhold til FN's konvention om statsløse personers retsstilling, medmindre det selvfølgelig dækker over, at der kun er meget, meget få statsløse, der virkelig har søgt og har mulighed for at opfylde dispensationsbetingelserne, men det tror jeg ikke er tilfældet.

Staterne har nemlig skrevet under på, at de så vidt muligt skal lette statsløse personers optagelse i samfundet og deres naturalisation. Tænk, hvis ånden i konventionerne var i bagehovedet hos ordførerne, når der skulle tildeles dansk statsborgerskab. Det så vi gerne fra radikal side.

På trods af en måske lidt dystert og ikke særlig positiv tale og på trods af alle de forbehold, jeg her har taget, stemmer Det Radikale Venstre for lovforslaget i sidste ende, ikke for regeringens skyld, ikke for det politiske flertal i Folketingets skyld, men for de mange ansøgere skyld, for det er jo ikke, som hr. Jesper Langballe sagde, en sort dag, men derimod en festdag for folkestyret. Og jeg vil godt til alle dem, der nu får dansk indfødsret og dansk statsborgerskab, sige tillykke, tillykke med anerkendelsen, tillykke med jeres danske statsborgerskab.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil prøve – jeg siger udtrykkeligt prøve – at bedre lidt på hr. Simon Ammitzbølls mangelfulde historiske kundskaber, når han siger, at der er tale om, at man nu indsnævrer feltet for, hvem der kan få indfødsret. Er hr. Simon Ammitzbøll ikke klar over, at feltet for, hvem der kan få indfødsret, i det 20. århundrede og især i slutningen af det ikke er indsnævret, men simpelt hen eksploderet? Hvad tror hr. Simon Ammitzbøll, at den første formand for Indfødsretsudvalget efter 1849, Grundtvig, ville have sagt til det, der sker nu? Han ville vende sig i sin grav.

Så må jeg også sige til den forestilling om, at der aldrig tidligere har været politisk ballade om indfødsretten, at bevar mig vel, der har sandelig været politisk ballade, måske allermost da den blev vedtaget i 1776, fordi der var for mange tyskere, der var stormet ind i landet og havde taget danskernes arbejde. Hele det jævne, almindelige Danmark jubede over indfødsretten, men den tyske adel eller rettere sagt den tyskprægede danske adel var meget, meget utilfreds.

I dag har overklassen, Overdanmark, ikke adelspatent, den tilfører café latte-segmentet og stemmer på Det Radikale Venstre.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Ja, ifølge Dansk Folkeparti består Det Radikale Venstres vælgere den ene dag af overklasse, café latte-segmentet, og den anden dag af underklasse, indvandrersegmentet, og de er skyld i vores fremgang. Man må jo så diskutere det på et gruppemøde, så man kan blive enige.

Hr. Jesper Langballe mener, at jeg ikke har nogen historisk viden, og at jeg ikke forholder mig til den historiske udvikling, når jeg siger, at ansøgerfeltet bliver indsnævret. Jeg vil gerne endnu en gang for hr. Jesper Langballes skyld citere hr. Søren Krarup, som vist har nær familierelation og partipolitisk relation til hr. Jesper Langballe, for i dagens Information at have sagt:

»Det kan jo ikke være meningen, at vi skal dele statsborgerskaber ud til bistandsklienter.«

I Radioavisen nævnte han, at vi ikke skulle dele statsborgerskaber ud til folk, der lever på nas. Hvad er det for et samfundssyn at have? Undskyld mig.

Jeg må gøre hr. Jesper Langballe opmærksom på, at når jeg taler om udvikling, om at indsnævre eller udvide ansøgerfeltet, så taler jeg ikke om tilbage, før Det Radikale Venstre blev dannet i 1905 eller før anden verdenskrig, eller før vi blev medlem af EF, så taler jeg om den virkelighed, vi befinder os i. Hvis vi skulle forholde os til den virkelighed, vi befinder os i i dag, i november 2005, så er det de facto, at man indsnævrer ansøgerfeltet. Det beklager jeg, men sådan er nutiden.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen altså det sidste kan jeg da give hr. Simon Ammitzbøll fuldstændig ret i. Der er sandelig sket en indsnævring siden 2001, hvor vælgerbefolkningen, efter at der var sket en eksplosion af kriterierne for, hvem der kunne få dansk indfødsret, nu har maget det sådan, at det vil den ikke blive ved med at finde sig i. Så det er fuldstændig rigtigt, der er sket noget siden 2001, gudskelov.

Kl. 16.30

Men jeg vil godt lige sige noget andet, nemlig at når hr. Simon Ammitzbøll går ind for – sådan hørte jeg det – at man skulle have mere administration indover, sådan at der blev tale om en

mere ensartet tildeling af indfødsret, så er det ganske enkelt grundlovsbrud. Der findes i alle forfatningsretsframstillinger et meget alvorligt begreb, der hedder delegationsforbud, og der bliver indfødsretten altid brugt som eksempel. Altså, hvis en offentlig myndighed som f.eks. Folketinget har en enekompetence, så må den kompetence ikke uddeles til andre. Og at overlade til administrationen at give indfødsret vil simpelt hen være et groft grundlovsbrud.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg er ikke kommet her i dag for at begå grundlovsbrud. Jeg vil sige til hr. Jesper Langballe, at jeg i min tale indledte med at sige, at jeg primært ønskede at kunne få grundloven ændret på det her punkt, men at jeg selvfølgelig ikke ønskede at føre det til afstemning i dag – det har jeg heller ikke mulighed for.

Den anden del er, at der faktisk er en del af dem, der får dansk indfødsret i dag, som jo får det ved, at det bliver behandlet administrativt og vi så i dag stemmer om listen, som vi aldrig nogen sinde har set i Folketingets Indfødsretsudvalg. Og den andel, der er uden om Folketingets Indfødsretsudvalg, før det kommer i Folketingssalen, kan man jo justere op og ned, alt efter hvor præcist man laver reglerne. Det må hr. Jesper Langballe anerkende. Sådan er det, og det bliver der ikke ændret ved, lige meget om hr. Jesper Langballe bryder sig om det eller ej.

Så kan vi diskutere, hvor niveauet skal ligge. Det var den diskussion, jeg prøvede at rejse, og jeg kan jo desværre se, at ordføreren gerne vil kommentere det, så vi må jo fortsætte debatten et andet sted.

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så går vi videre i ordførerrækken: hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Først og fremmest rigtig mange gange tillykke til de 2.847 nye danske statsborgere, som er sluppet igennem nåleøjet og har fået del i de almindelige demokratiske rettigheder som f.eks. stemmeret i det her land. Jeg vil godt komme med sådan et stille lønligt håb om, at de 2.847 måske vil medvirke til, at vi ved næste valg kan få væltet det flertal, som i dag gør arbejdet i Folketingets Indfødsretsudvalg til en farce. Tre eksempler på, hvorfor det er en farce:

For det første: En række mennesker får hvert år afslag på indfødsret uden nogen som helst begrundelse, uden de har den fjerneste mulighed for at klage over afgørelsen. Selv om de kan have nok så gode argumenter, har de ikke mulighed for at få afprøvet disse argumenter.

Det handler om mennesker, som Politiets Efterretningstjeneste har påstået kan være til fare for landets sikkerhed. De behøver ikke at have gjort noget forkert. De behøver ikke at have overtrådt så meget som den mindste lille paragraf i lovgivningen. De kan have opfyldt samtlige indfødsretslovens bestemmelser for ret til dansk statsborgerskab. Alligevel kan de ikke få det.

Vi lever med andre ord i et samfund, hvor myndighederne kan fratage mennesker muligheden for at opnå en så central borgerrettighed som stemmeret til landets lovgivende magt – uden begrundelse, uden mulighed for at få afprøvet deres sag. Vi bryster os af at leve i et demokratisk samfund, men det her er ikke et demokratisk samfund værdigt.

Jeg har rejst det her spørgsmål over for Institut for Menneskerettigheder, og de konkluderer, at det er i modstrid med den europæiske menneskerettighedskonvention. Som de sammenfattende skriver:

Det er instituttets opfattelse, at ansøgere, der får et sådant afslag, har krav på at få efterprøvet begrundede indsigelser mod sikkerhedsvurderingen.

Sådan er det bare ikke i dag. Det bestemmer et flertal i Indfødsretsudvalget jo suverænt. Og det giver et alvorligt retssikkerhedsmæssigt problem ved tildeling af statsborgerskab.

Det andet eksempel: Flertallet i Indfødsretsudvalget har tilsyneladende gennem en form for politisk aftale besluttet stort set at sætte lovens bestemmelser om dispensationer for manglende danskundskaber ud af kraft. Flertallet har simpelt hen strammet praksis, så stort set ingen får dispensation. Det rammer f.eks. torturofre eller andre, som på grund af fysiske eller psykiske problemer ikke er i stand til at bestå de nødvendige danskprøver, mennesker, som på trods af svære sociale problemer alligevel ønsker at være en del af det danske samfund med rettigheder og pligter. Dem træder flertallet i Indfødsretsudvalget på. De får at vide: Du er ikke god nok til dansk statsborgerskab.

Kl. 16.35

Det er efter min mening et tarveligt menneskesyn, og flertallets begrundelse er: Vi har ret

til at beslutte, hvad vi vil. Det er jo netop problemet. Flertallet i Indfødsretsudvalget har ret til at beslutte, hvad de vil angående de mange sager, der behandles i udvalget, og det uanset hvad der står i loven.

Det tredje eksempel på farcen: For tiden bliver der øjensynligt ført forhandlinger – det fremgår af pressen – om opstramminger af, hvem der kan få dansk indfødsret. Det er lukkede forhandlinger. Vi er nogle, som jo ikke ved, hvad det handler om, vi ved det fra pressen, men det er jo ikke altid, det er rigtigt; det er nogle forhandlinger, som går ud på øjensynligt at opstramme de regler, der er omkring tildeling af dansk indfødsret.

Hvad er det så, det går ud på, det her? Det går ud på, at nogle af de mennesker, som har opholdt sig her i landet i et vist antal år, men som måske står lidt på kanten af samfundet, måske har lidt problemer med f.eks. historiekendskab eller at få sig et arbejde, at de mennesker, som ønsker sig at blive anerkendt som en del af det danske, demokratiske samfund, får at vide: Desværre, det vil vi ikke være med til. Den anerkendelse og den ret til f.eks. at kunne sætte sit kryds, når der skal stemmes til folketingsvalg, vil man ikke give dem.

Jeg tror, at det her kan føre til katastrofer. Jeg tror, at det kan føre til, at når folk som de her mennesker, der gerne vil anerkendes som en del af det danske samfund, ikke får den anerkendelse, så bliver de måske sure, de bliver i hvert fald meget lettere opfanget af grupper, som vil ekstremisme i det her samfund.

Det er den yderste konsekvens af den måde, man behandler folk, der søger at blive en del af det danske samfund, på, når man siger nej til dem. Jeg kunne egentlig blive så forbandet over den behandling om sager om indfødsret, som jeg er vidne til, at jeg kunne have lyst til at stemme imod det her forslag. Men der findes jo alligevel ikke kun én, men 2.847 gode grunde til at stemme for, nemlig de 2.847, som på trods af et håbløst system alligevel får dansk statsborgerskab med det her lovforslag, så af hensyn til dem vil Enhedslisten stemme for forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Så er det integrationsministeren.

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Lov om indfødsret er en særlig lov i forhold til andre lovforslag, der bliver behandlet i salen.

Indholdet af det er kommet frem ved, at et flertal i Folketinget er blevet enige om, hvilke personer der skal stå på det her lovforslag og ikke på baggrund af et lovforslag, som en minister har fremsendt.

Derfor har jeg ikke de sædvanlige bemærkninger til lovforslaget, som der ellers er til behandling af lovforslag. Derfor blot den ene kommentar, som jeg også gerne vil tilknytte: at de 2.847 personer – og dertil skal jo faktisk lægges de 2.074 børn, der følger med, som også får dansk statsborgerskab med det her lovforslag – vil jeg også meget gerne ønske tillykke med statsborgerskabet.

Jeg synes også, at det for dem er en god dag og også en god dag for Danmark. De har opfyldt en række krav, som vi stiller, og som jeg synes er helt rimelige at vi stiller til dansk statsborgerskab. Og når de har gjort det, så vil jeg også meget gerne ønske dem tillykke med det.

Jeg ser også frem til, at vi her i Folketinget gør forsøg med at få markeret den særlige ting, det er at få et dansk statsborgerskab, over for dem, der opnår det. Så blot disse kommentarer til lovforslaget.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Tak for de pæne ord, også om Det Radikale Venstres nu vedtagne idé om en statsborgerskabsdag.

Jeg kan jo forstå på, så vidt jeg husker, Radioavisen, at ministeren i modsætning til ordførerne fra Venstre og De Konservative gerne vil forholde sig til de ting, der vedrører de økonomiske forhold, som muligvis skal gælde i fremtiden for kommende ansøgere af dansk indfødsret, og det kunne jeg egentlig godt tænke mig vi forholdt os til her i Folketingssalen i stedet for kun i Radioavisen.

Så derfor vil jeg gerne spørge, om det er korrekt forstået, at ministeren mener, at der skal til at være særlige indtægtsmæssige eller selvforsørgelsesbegrænsninger for, hvem der kan ansøge om dansk statsborgerskab.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg kan bekræfte, at en af de ting, der er med i overvejelserne i øjeblikket, er at se på et krav om selvforsørgelse, at vi stiller et krav om selvforsørgelse, fordi det også er med til at give udtryk

for, om man er velintegreret i det danske samfund og er en aktiv borger i det danske samfund.

Så jeg kan bekræfte, at det er en af de ting, der bliver overvejet, præcis som vi overvejer at indføre en test, som jeg kan forstå man også vil indføre i England, hvor man skal besvare en række spørgsmål, der kan bevise, at man har indsigt i danske samfundsforhold, dansk kultur og dansk historie.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Hvis jeg havde været flabet, havde jeg jo kunnet komme med nogle centrale historiske årstal fra danmarkshistorien og bedt ministeren om at komme med hurtige svar, men det ville overhovedet ikke ligne mig. I stedet for vil jeg spørge lidt ind til det med selvforsørgelse, som ministeren jo svarede på. Og jeg vil gerne takke ministeren for faktisk at svare på spørgsmålet i modsætning til ordførerne fra V og K.

Det er netop Det Konservative Folkepartis holdninger om, at bistandsklienter, pensionister og uddannelsessøgende er selvforsørgende. Hvordan vil ministeren definere dem, der ikke er selvforsørgende? Dem mente hr. Allan Niebuhr ikke at have nogle eksempler på, men han definerede klart pensionister, uddannelsessøgende og bistandsklienter som selvforsørgende. Og så er det i hvert fald i min optik rigtig spændende at finde ud af, hvem der så ikke er selvforsørgende.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg vil ikke her i dag stå og afgrænse det præcist, for det er præcis de overvejelser, som vi er midt i, og derfor vil jeg ikke stå her i dag og afgrænse det. Men selvfølgelig skal der være en fornuftig afgrænsning af den definition.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu hørte jeg jo ministeren definere, at det at være selvforsørgende var det, der viste, at man var en aktiv borger i det danske samfund.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, om det sådan er den generelle holdning fra ministerens side, at betingelsen for, at man kan blive betragtet som en aktiv borger i det danske samfund er, at man er selvforsørgende, og dermed, at de ca. 900.000, der i Danmark i dag ikke er selvforsør-

gende, så ikke er en aktiv del af det danske samfund. Er det sådan, det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Den generelle konklusion kan hr. Jørgen Arbo-Bæhr ikke drage ud fra det, jeg har sagt. Men det, at man er selvforsørgende, er med til sammen med andet at vise, at man kan klare sig i det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nå, men så må vi jo forrykke det lidt, for det vil sige, at for at man skal kunne klare sig i det danske samfund, kræver det med andre ord ifølge ministeren, at man er selvforsørgende. Og det vil sige, at alle de mange mennesker, som ikke er selvforsørgende i dagens Danmark, har problemer med at klare sig i det danske samfund. For konsekvensen af den holdning er jo, at vi skaber nogle helt nye skel mellem dem, der så er en accepteret del af det danske samfund, og dem, der ikke er det. Jeg synes, det er en fantastisk skelnen at lave.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg er altså nødt til at gentage, at hr. Jørgen Arbo-Bæhr ikke kan drage den modsatte slutning. Det, det drejer sig om, er en drøftelse af, hvad der er nogle rimelige krav at stille til folk, der ønsker et dansk statsborgerskab, der ønsker at sige farvel til det gamle statsborgerskab eller deres eksisterende statsborgerskab og i stedet for sige: Nu er jeg dansker.

Kl. 16.45

Der har vi jo allerede i dag, og det synes jeg er helt rimeligt, nogle krav. Og det er nogle af de ting, som vi har oppe at vende igen, nemlig hvad er rimelige krav at stille til dem, der ønsker at få et dansk statsborgerskab. Men man kan jo sagtens stadig væk fungere i Danmark uden et dansk statsborgerskab. Man har faktisk de samme sociale rettigheder som danske statsborgere, selv om man ikke har dansk statsborgerskab. Man har endda stemmeret til det kommunalvalg, som vi har her om få uger.

Så man har en lang række rettigheder, og det er jo heller ikke noget, der påvirker opholdsgrundlaget, fordi man ikke får det danske statsborgerskab. Det synes jeg er værd at understrege.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes jo, nu hvor ministeren har åbnet for posen, at det er lidt interessant at få uddybet det, som også den konservative ordfører sådan lidt ad bagvejen fik forvildet sig ud i, altså de her økonomiske krav, som man nu ønsker at stille til selvforsørgelsesgrad.

Hvis man nu forestiller sig, at man er førtidspensionist, så kan man vel muligvis i den konservative optik, men ikke sådan i almindelig optik betragtes som værende selvforsørgende. Men hvis man er førtidspensionist, vil man så ifølge ministerens egen personlige opfattelse være forment adgang til at få statsborgerskab?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Hvis hr. Morten Østergaard vil respektere, at vi ikke har gjort de her overvejelser færdige, så vil jeg godt tilkendegive, at jeg netop mener, at sådan noget som førtidspension er en pension, hvorom man kan sige, at samfundet har sagt, at man ikke vurderer, at den pågældende har mulighed for at forsørge sig selv.

Det er sådan set det, førtidspensionen er udtryk for, at man så er selvforsørgende, for her er det faktisk samfundet, der har tilkendegivet: Vi vil give dig denne her ydelse, fordi vi har vurderet, at du ikke har mulighed for selv at opnå en indtægt.

Blot sagt som eksempel, hvis hr. Morten Østergaard derudover vil respektere, at vi ikke endeligt har afgrænset det her. Det blev brugt som et eksempel, og jeg vil gerne svare så konkret, som jeg overhovedet kan.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, det både er klædeligt og befriende, at ministeren svarer åbent og ærligt på det, og derfor bare to korte eksempler mere. Ministeren kan være forvisset om, at jeg ikke har flere kommentarer til dem, så der bliver ikke flere eksempler end de to, men hvis man nu er uddannelsessøgende og lever af sin SU, så er man vel heller ikke sådan i gængs opfattelse selvforsørgende. Og hvis man nu er folkepensionist, er det så noget, der efter ministerens personlige opfattelse bør formene en adgang til at få statsborgerskab efter de kommende regler, hvis ministeren får magt, som hun har agt?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Hr. Morten Østergaard kan have en meget god pointe i de to eksempler, han kommer med her.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er over for venstrefløjens forsøg på sådan at generalisere de ting, vi taler om her, over til det danske samfund og danskerne. Der vil jeg godt spørge ministeren, om hun ikke er enig med mig i, at der jo er en væsentlig forskel, nemlig den, at man som dansker er født med indfødsret som en fuldstændig selvfølgelig ting og dermed med stemmeret til Folketinget.

Der sidder ikke et kontroludvalg, der skal finde ud af, om man har en tilstrækkelig IQ til at få stemmeret, om man har en tilstrækkelig god uddannelse, eller om man er tilstrækkelig økonomisk højt på strå. Alle har stemmeret på lige fod fra starten, og sådan er det. Men når der er tale om fremmede, der skal have indfødsret ved naturalisation, må der naturligvis være nogle retningslinjer og nogle begrænsninger.

Det var det bare det. Det er så selvfølgelig, at jeg er helt flov over at spørge ministeren, om hun er enig med mig, men jeg synes dog lige, jeg ville nævne det.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det er jeg enig i, og jeg er også enig i, at vi skal fastholde, at der ikke er retskrav på at få et dansk statsborgerskab. Det at få et dansk statsborgerskab er noget helt unikt, og derfor er det også rimeligt, at vi fra det danske samfunds side stiller nogle krav: Hvad synes vi så, det er rimeligt at skulle opfylde for at få et dansk statsborgerskab? Og det er jo det udgangspunkt, vi har her.

Og ja, der er forskel på, om man bliver født som dansk statsborger i Danmark, eller om man kommer som en anden statsborger og siger, at man gerne vil have lov til at skifte sit statsborgerskab ud. Jeg synes så, at jeg med glæde vil give dem, der opnår og opfylder de her kriterier, et dansk statsborgerskab.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om retskrav på besøgsvisum.

Af Jørgen Arbo-Bæhr (EL) m.fl.
(Fremsat 13/10 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Måske til Enhedslistens bedrøvelse, men måske ikke så meget til overraskelse, er jeg nødt til at konkludere, at regeringen ikke kan støtte dette beslutningsforslag.

Visum gives med henblik på kortvarigt ophold, og det skal ved visumadministrationen så vidt muligt sikres, at ingen misbruger et visum til at tage længerevarende ophold i Danmark eller et af de andre Schengenlande. De danske repræsentationer og Udlændingestyrelsen foretager derfor ved behandlingen af alle visuman søgninger en konkret vurdering af risikoen for, at den pågældende ikke vender tilbage inden for visummets gyldighedsperiode. Denne vurdering er vi efter Schengenreglerne forpligtet til at foretage.

Et retskrav på besøgsvisum til nære familiemedlemmer, der ikke tager hensyn til risikoen for ulovlig indvandring, vil derfor ikke alene stride mod formålet med visuminstituttet, men også mod Danmarks forpligtelser over for de andre Schengenlande.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at der inden for rammerne af Schengenreglerne i vidt omfang gives visum til udlændinge, der har slægtninge her i landet. Ved en ændring af udlændingeloven, der trådte i kraft den 1. oktober

sidste år, gennemførte vi en liberalisering af visumbetingelserne. Der blev bl.a. indført en ordning om, at udstedelse af visum i visse tilfælde kan betinges af, at den herboende stiller en økonomisk sikkerhed. Denne ordning betyder, at udlændinge, der tidligere fik afslag på visum, har mulighed for at komme på besøg i Danmark, men hvis udlændinge ikke overholder visumbetingelserne, f.eks. ved ikke at vende tilbage inden for visummets gyldighedsperiode, forfalder beløbet til betaling.

Særlig med hensyn til familiemedlemmer gives der som udgangspunkt visum til ægtefæller og faste samlevende og til mindreårige børn og forældre. Det gælder, uanset hvilket land ansøgeren kommer fra, medmindre ansøgeren kommer fra et land, hvorfra der kommer mange asylansøgere, eller hvortil der er udsendelsesvanskeligheder. Så gives der som udgangspunkt også visum til voksne børn, søskende og disses ægtefæller. Endvidere gives ansøgere fra nogle af disse lande normalt visum, også selv om der er tale om fjernere slægtninge.

Udlændinge fra lande, hvor risikoen for indvandring generelt er meget lille, får normalt visum, uanset om de har personlige relationer til Danmark eller ej. Herudover gives der som udgangspunkt visum, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, f.eks., hvis et nærtstående familiemedlem her i landet lider af en livstruende sygdom. Det gælder, uanset hvilket land ansøgeren kommer fra.

Visumpraksis er derfor efter regeringens opfattelse så lempelig, som det er muligt inden for rammerne af Schengenreglerne.

Forslagsstillerne giver indtryk af, at visumpraksis er for restriktiv, og jeg er som nævnt ikke enig i, at dette er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det er bare for at få præciseret, hvad det her forslag går ud på. Så vidt jeg forstår på ministeren, vil ministeren fastholde en praksis, som går ud på, at betingelsen for, at man kan få et besøgsvisum til familiemedlemmer, afhænger af en ting, nemlig af hvilket land familiemedlemmerne bor i, og det vil sige, at det altså er landet, familiemedlemmet bor i, som ifølge ministeren skal være afgørende for, om vedkommende kan få lov til at besøge sin familie i Danmark. Er det rigtigt forstået?